

มจร สุรนารีสาร

MCU SURANAREE JOURNAL

MSJ

ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (มกราคม - เมษายน 2569) VOL.4 NO.1 (JANUARY - APRIL 2026)

การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1

A STUDY OF PARTICIPATION IN ACADEMIC ADMINISTRATION OF TEACHERS
IN SCHOOLS UNDER NAKHON SAWAN PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 1

ชุตินา แก้วรัตดา
Chutima Kaewradda

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
Faculty of Education, Vongchavalitkul University, Thailand.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

ISSN : 2985-1106 (Print) ISSN : 3088-1382 (Online)

การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1

A STUDY OF PARTICIPATION IN ACADEMIC ADMINISTRATION OF TEACHERS
IN SCHOOLS UNDER NAKHON SAWAN PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 1

ชุตินา แก้วรัตตา¹
Chutima Kaewradda¹

(Received: March 28, 2025; Revised: April 26, 2026; Accepted: April 30, 2026)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู และ (2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษารูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2567 จำนวน 288 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 และค่าความเชื่อมั่นโดยภาพรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.80 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ F-test และเมื่อพบความแตกต่างทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ผลการวิจัยพบว่า

(1) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับแรกได้แก่ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษารองลงมาคือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

(2) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม, การบริหารงานวิชาการ, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1

¹ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล / Faculty of Education, Vongchavalitkul University, Thailand.
Corresponding author, e-mail: Chutima_kae@vu.ac.th, Tel. 0873118467

Abstract

This research article aimed : (1) to study the level of the participation of teachers in academic affairs administration, and (2) to compare the participation of teachers in academic affairs administration classified by experiences and school sizes. The research design is quantitative research. The sample consisted of 288 teachers under the under Nakhon Sawan Primary School Education Service Area Office 1 during the 2024 academic year. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan table, and a multi-stage sampling method was applied. The research instrument was a 5-point Likert scale questionnaire. The index of item-objective congruence ranged from 0.80 to 1.00, and the overall reliability of the questionnaire was 0.80. Data analysis employed a statistical software package to calculate frequencies, percentages, means, and standard deviations. Hypotheses were tested using F-tests, with Scheffe's method applied for pairwise comparisons where significant differences were found. The research findings were as follows:

(1) The participation of teachers in academic affairs administration in overall and individual aspects were at a high level. The highest aspect was media development, innovation and technology for education followed by learning process development, and In terms of measurement, evaluation and transfer of learning results.

(2) The comparison of Participation in Academic Administration of Teachers in School under Nakhon Sawan Primary School Educational Service Area Office 1, classified by experience overall was statistically significant difference at 0.05 level. But there was no significant difference when compared by School sizes.

Keywords: Participation, Academic administration, Nakhonsawan Educational Service Area 1

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาเยาวชน ในสภาพสังคมและวัฒนธรรมที่เป็นปัจจุบันและแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงในอนาคตจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์ ความรู้ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่มีการปรับเปลี่ยนตลอดเวลาการจัดการศึกษายังเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความสามารถ รวมทั้งพฤติกรรม เจตคติ ค่านิยมและคุณธรรมของบุคคลอันเป็นรากฐานในการพัฒนาคุณภาพประชากร การจัดการศึกษาเพื่อให้สนองความต้องการของชุมชนนั้น รัฐได้กำหนดนโยบายให้ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561: 10)

การมีส่วนร่วมในการบริหารเป็นการบริหารจัดการอีกแนวทางหนึ่งซึ่งนอกจากผู้บริหารจะมีบทบาทสำคัญในองค์กรแล้วสมาชิกหรือบุคคลในองค์กรก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้องค์กรก้าวหน้าไปด้วยดีการบริหารแบบมีส่วนร่วมได้ถูกนำมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนโดยมุ่งที่จะสร้างความร่วมมือร่วมใจเพื่อให้งานสำเร็จ การให้บุคคลได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นการตัดสินใจการปฏิบัติงานการประเมินผลงานล้วนเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับองค์กรถ้าหากการ

ปฏิบัติงานนั้นมีความไม่เข้าใจกันหรือเกิดความรู้สึกว่าตนเองไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะและไม่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การแล้วการบริหารงานขององค์การก็จะบรรลุผลสำเร็จได้โดยยาก (ธร สุนทรายุทธ, 2556) จากแนวความคิดดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การจัดการศึกษาให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์จะต้องกระจายอำนาจ และจะต้องเปิดโอกาสให้หลาย ๆ ฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป ร่วมรับผิดชอบการจัดการศึกษาของโรงเรียน เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้รับรู้และตรวจสอบการปฏิบัติงานของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาในโรงเรียนครูถือว่าเป็นบุคลากรที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จ การศึกษาจะสำเร็จหรือไม่อยู่ที่ครู เพราะครูเป็นผู้ลงมือปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สามารถสร้างเยาวชนให้เป็นคนดี คนเก่ง และดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข ตามความต้องการของสังคม และประการสำคัญพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวง ศึกษาธิการ และกฎกระทรวง กำหนดว่าทุกโรงเรียนต้องบริหารจัดการศึกษาในรูปของคณะกรรมการ และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน เพราะผู้บริหารคนเดียวไม่สามารถจัดการศึกษาให้สำเร็จได้ การทำงานของผู้บริหารต้องอาศัยฝีมือของครูและบุคลากรในโรงเรียนมาเป็นองค์ประกอบหลักจึงจะได้ผลงานที่สมบูรณ์แบบและมีคุณภาพ (เจริญผล สุวรรณโชติ, 2551)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 เป็นหน่วยงานทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งรับผิดชอบการจัดการศึกษาของโรงเรียนในพื้นที่ 5 อำเภอ คือ อำเภอเมืองนครสวรรค์ อำเภอเก้าเลี้ยว อำเภอโกรกพระ อำเภอชุมแสง และอำเภอพยุหะคีรี โดยจัดการศึกษา 3 ระดับ คือ ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาหลาย ๆ ด้าน ยังไม่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ จากการบริหารงานที่ผ่านมา มักประสบปัญหาและมีข้อจำกัดในการปฏิบัติงานเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจน้อย ความต้องการความสำเร็จของโรงเรียนอาจเป็นสาเหตุให้คุณภาพของผู้เรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากผลการทดสอบการศึกษาแห่งชาติ (O-NET และ NT) ประจำปีการศึกษา 2566 พบว่ามีคะแนนคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า ปีการศึกษา 2565 ทั้งระดับโรงเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1, 2567)

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนว่าอยู่ในระดับใด และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 เพื่อที่จะได้ทราบปัญหาการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 และใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน และใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนา งานวิชาการของสถานศึกษาและพัฒนาบุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและเป็นข้อมูลในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อพัฒนา การศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย (ทฤษฎี)

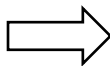
กรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและแนวคิดของนักวิชาการและทำการสังเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการได้องค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการนิเทศการศึกษาและ 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษา และนำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแผนภาพที่ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ประสบการณ์ในการทำงาน
 - 1.1 น้อยกว่า 5 ปี
 - 1.2 5 – 10 ปี
 - 1.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
2. ขนาดของสถานศึกษา
 - 2.1 ขนาดเล็ก
 - 2.2 ขนาดกลาง
 - 2.3 ขนาดใหญ่

ตัวแปรตาม

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ
จำนวน 5 ด้าน คือ

- 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 4) ด้านการนิเทศการศึกษา
- 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,157 คน จาก 148 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2567 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, อ้างถึงในสมบุรณ์ตันยะ, 2566, น.84-85) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 288 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

1.2.1 สุ่มโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ร้อยละ 50 ของโรงเรียน โดยการสุ่มตามระดับชั้นแบบสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) และขนาดใหญ่เก็บข้อมูลทุกโรงเรียนได้ดังนี้

(1) โรงเรียนขนาดเล็ก	จำนวน 52 โรงเรียน
(2) โรงเรียนขนาดกลาง	จำนวน 21 โรงเรียน
(3) โรงเรียนขนาดใหญ่	จำนวน 2 โรงเรียน

1.2.2 สุ่มครูจากโรงเรียนแต่ละขนาด โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้ดังนี้

(1) ครูโรงเรียนขนาดเล็ก	โรงเรียนละ 2 - 3 คน
(2) ครูโรงเรียนขนาดกลาง	โรงเรียนละ 6 - 7 คน
(3) ครูโรงเรียนขนาดใหญ่	โรงเรียนละ 19 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ประเภทและลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 โดยมีแบบสอบถามที่แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ซึ่งครอบคลุมขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษาด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยแต่ละระดับมีตัวเลขกำกับไว้ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีส่วนร่วมมาก
- 3 หมายถึง มีส่วนร่วมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อย
- 1 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

2.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษา

2.2.2 กำหนดขอบข่ายในการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะตามตัวแปรที่ศึกษา

2.2.3 สร้างข้อคำถามฉบับร่างตามขอบข่ายที่กำหนด ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษาด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามของ วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์ (2557) แล้วนำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและทำการปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ

2.2.4 นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ได้ค่าระหว่าง 0.80 – 1.00 แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามเพื่อให้มีความถูกต้องของภาษา จนกระทั่งแบบสอบถามมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2.2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำผลแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80

2.2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาแล้วสร้างเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ดำเนินการจัดพิมพ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 เพื่อใช้เก็บข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์ต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล เพื่อขอความร่วมมือ และขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสถานศึกษาในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามในรูปแบบ Google Form ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 เพื่อส่งไปโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 288 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนกลับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทุกขั้นตอน

4.2 นำข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ค่าต่าง ๆ ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.2.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2.2 วิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำผลการวิเคราะห์ที่ได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์ การแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) แบบมาตราส่วนประมาณ ค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 121) โดยกำหนดช่วงค่าเฉลี่ยได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการระดับน้อยที่สุด

4.2.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 โดยการหาค่า F-test แบบ One way anova

4.2.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามตัวแปรประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษา โดยการหาค่า F-test และเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติพื้นฐาน

5.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

5.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

5.1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

5.2.1 ค่าเอฟ (F-test) สำหรับตัวแปรที่มี 3 กลุ่มขึ้นไป

เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ทดสอบโดยการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X}=4.12$) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อิง ($\bar{X}=4.11$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.05$) ดังแสดงตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู	X	S.D.	ระดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.05	0.58	มาก
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.11	0.55	มาก
3. ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.09	0.54	มาก
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.08	0.59	มาก
5. ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียน และเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.12	0.54	มาก
ภาพรวม	4.09	0.46	มาก

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา พบว่า

1) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งหมดโดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการสูงที่สุด (**X** = 4.25) รองลงมา คือ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี (**X** = 4.05) และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 10 ปี (**X** = 4.05) ตามลำดับ ดังแสดงตาราง

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู	มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป n = 65		5 – 10 ปี n = 142		น้อยกว่า 5 ปี n = 81	
	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.16	0.61	4.07	0.48	3.95	0.71
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.28	0.57	4.06	0.52	4.07	0.56
3. ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.31	0.57	4.04	0.50	4.02	0.57

4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.20	0.62	4.02	0.58	4.09	0.60
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.28	0.55	4.06	0.54	4.13	0.53
รวม	4.25	0.50	4.05	0.41	4.05	0.50

2) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการ วัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนและด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการ ศึกษาแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและด้านการ พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 10 ปี และน้อยกว่า 5 ปี ดังแสดงตาราง 3-4

ตาราง 3 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.52	0.76	2.24	0.11
	ภายในกลุ่ม	285	97.00	0.34		
	รวม	287	98.52			
2. ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	2.34	1.17	3.92*	0.02
	ภายในกลุ่ม	285	84.93	0.30		
	รวม	287	87.27			
3. ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.99	1.99	6.93*	0.00
	ภายในกลุ่ม	285	82.07	0.29		
	รวม	287	86.06			
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.48	0.74	2.09	0.13
	ภายในกลุ่ม	285	101.43	0.36		

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
	รวม	287	102.92			
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	2.27	1.13	3.86*	0.02
	ภายในกลุ่ม	285	83.62	0.29		
	รวม	287	85.89			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.94	0.97	4.61*	0.01
	ภายในกลุ่ม	285	60.07	0.21		
	รวม	287	62.02			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 โดยภาพรวม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	5 – 10 ปี	น้อยกว่า 5 ปี
		4.25	4.05	4.05
มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	4.25	-	0.20*	0.20*
5 – 10 ปี	4.05	-	-	0.00
น้อยกว่า 5 ปี	4.05	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.25) รองลงมา คือ ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง ($\bar{X}$ = 4.09) และครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก ($\bar{X}$ = 4.05) ตามลำดับ ดังแสดงตาราง 5

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การมีส่วนร่วม ในการบริหารงาน วิชาการของครู	ขนาดใหญ่ n = 38		ขนาดกลาง n = 137		ขนาดเล็ก n = 113	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.24	0.42	4.00	0.57	4.06	0.64
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.24	0.51	4.12	0.56	4.07	0.55
3. ด้านการวัดผลประเมินผลและ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.18	0.52	4.09	0.53	4.07	0.58
4. ด้านการนิเทศการศึกษา						
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีทางการศึกษา	4.26	0.46	4.06	0.57	4.04	0.66
	4.33	0.48	4.16	0.50	4.03	0.60
รวม	4.25	0.36	4.09	0.44	4.05	0.51

4) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน โดยครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษามากกว่าครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง และครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังแสดงตาราง 6-7

ตาราง 6 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.75	0.88	2.58	0.07
	ภายในกลุ่ม	285	96.77	0.34		
	รวม	287	98.52			
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.85	0.42	1.40	0.24
	ภายในกลุ่ม	285	86.42	0.30		
	รวม	287	87.26			
3. ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.31	0.16	0.52	0.59
	ภายในกลุ่ม	285	85.75	0.30		
	รวม	287	86.06			
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.51	0.75	2.12	0.12
	ภายในกลุ่ม	285	101.41	0.36		
	รวม	287	102.92			
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	2.83	1.41	4.86*	0.00
	ภายในกลุ่ม	285	83.06	0.29		
	รวม	287	85.89			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.12	0.56	2.62	0.07
	ภายในกลุ่ม	285	60.90	0.21		
	รวม	287	62.02			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม
และเทคโนโลยีทางการศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา	X	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
		4.67	4.47	4.46
ขนาดใหญ่	4.33	-	0.17	0.30*
ขนาดกลาง	4.16	-	-	0.13
ขนาดเล็ก	4.03	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลการวิจัย

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สรุปรายด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับปัญหาหรือความต้องการของสถานศึกษาตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีส่วนร่วมในการนำผลประเมินการใช้หลักสูตรมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งการเรียนรู้ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา และ มีส่วนร่วมในการดำเนินการวัดผล

และประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีส่วนร่วมในการนำผลการวัดและประเมินผลมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุง พัฒนา

1.4 ด้านการนิเทศการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการนิเทศ รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน และ มีส่วนร่วมในการดำเนินการนิเทศวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดการระบบและกระบวนการนิเทศในสถานศึกษา

1.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อเทคโนโลยีรองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และ มีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีส่วนร่วมในการผลิต หรือพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา พบว่า

2.1 การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน

2.2 การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน โดยครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการมากกว่าครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะงานวิชาการเป็นภารกิจสำคัญของโรงเรียนซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ครูผู้สอนคือผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการวางแผนและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ปฏิบัติ

คุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการเรียนรู้ กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการนิเทศ ศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อเทคโนโลยี ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการให้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญชนกบุตรศิริ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาสอำเภอศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาสอำเภอศรีราชาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของไกรสิทธิ์ ดิบุรณย์ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มเนินพระสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 10 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 ปีทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนมานาน มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน มีทักษะการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ทำให้มีประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่าง การปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่าง ส่งผลให้ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีส่วนร่วมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญชนกบุตรศิริ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาสอำเภอศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาสอำเภอศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของไกรสิทธิ์ ดิบุรณย์ (2566) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนเอกชน กลุ่มเนินพระสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนเอกชนจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมไม่แตกต่าง โดยครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการมากกว่าครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดกลางและครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กทั้งนี้อาจเป็นเพราะบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละโรงเรียนเหมือนกัน แนวปฏิบัติเดียวกัน มีความรู้ ความต้องการพัฒนาตนเองต้องแข่งขัน ทำให้มีการมีส่วนร่วมของครูกับการตัดสินใจในการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนขนาดต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ดีในการแบ่งปันประสบการณ์ในการทำงานไม่ให้เหลื่อมล้ำกัน การพัฒนาโรงเรียนต้องยึดระเบียบการปฏิบัติงานเดียวกัน ดังนั้นการมีส่วนร่วมระหว่างครูในแต่ละสถานศึกษา จึงยึดแนวปฏิบัติใกล้เคียงกันจึงทำให้ระดับการมีส่วนร่วมไม่

แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิรา เกษมราษฎร์ (2559) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนกลุ่มบางละมุง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนในกลุ่มบางละมุง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรนำข้อมูลจากผลการวิจัยการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 ไปปรับปรุงในด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำและพัฒนาต่อด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูง เพื่อให้ครูได้พัฒนาตนเองและสร้างแนวปฏิบัติที่ดี
2. จากผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มากขึ้น จะทำให้ครูมีโอกาสแสดงศักยภาพ ได้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ เพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาและเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในทุกด้าน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1
2. ควรศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- ไกรสิทธิ์ ดิบุรณย์. (2566). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนเอกชน กลุ่มเนินพระสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยพะเยา.
- เจริญผล สุวรรณโชติ. (2551). ทฤษฎีการบริหาร. กรุงเทพฯ: อักษรไทย.
- ธัญชนก บุตรศิริ. (2560). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาสอำเภอศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.
- ธรรมาพร สุทธิราช. (2556). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป: ทฤษฎี วิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เนติการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์. (2557). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. จันทบุรี.

- สมบูรณ์ ตัญยะ. (2566). วิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา. นครราชสีมา: คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- สุทธิรา เกษมราษฎร์. (2559). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 1. (2567). แผนปฏิบัติการปี 2567.นครสวรรค์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 1.
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ.2560-2564. (ม.ป.ท.).